

ingediend op **1883** (2023-2024) – Nr. 2
5 december 2023 (2023-2024)

Verslag

namens de Commissie voor Economie,
Werk, Sociale Economie, Wetenschap en Innovatie
uitgebracht door Alessia Claes

over het ontwerp van decreet

tot wijziging
van het Wijk-werkendecreet van 7 juli 2017,
wat betreft de uitgifte van de wijk-werkcheques

Documenten in het dossier:
1883 (2023-2024) – Nr. 1: Ontwerp van decreet

Samenstelling van de Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie, Wetenschap en Innovatie:

Voorzitter: Robrecht Bothuyne.

Vaste leden:

Allessia Claes, Maaïke De Vreese, Andries Gryffroy, Rita Moors, Axel Ronse;
Yves Buysse, Ilse Malfroot, Els Sterckx;
Robrecht Bothuyne, Kurt Vanryckeghem;
Maurits Vande Reyde, Bart Van Hulle;
Meyrem Almaci, Imade Annouri;
Thijs Verbeurgt.

Plaatsvervangers:

Annick De Ridder, Maarten De Veuster, Philippe Muyters, Elke Sleurs, Tine van der Vloet;
Kristof Slagmulder, Klaas Sloomans, Wim Verheyden;
Stijn De Roo, Loes Vandromme;
Steven Coenegrachts, Bart Van Hulle;
Johan Danen, Björn Rzoska;
Els Robeyns.

Toegevoegde leden:

Kim De Witte.

De Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie, Wetenschap en Innovatie behandelde op 30 november 2023 het ontwerp van decreet tot wijziging van het Wijk-werkendecreet van 7 juli 2017, wat betreft de uitgifte van de wijk-werkcheques.

1. Toelichting

Jo Brouns, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, geeft toelichting bij het ontwerp van decreet. Sinds de start van het wijk-werken wordt de uitgifte van wijk-werkcheques toevertrouwd aan een uitgiftemaatschappij, daartoe aangesteld via een overheidsopdracht van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB). In 2022 werd door VDAB een nieuwe oproep gelanceerd om de uitgifte van de wijk-werkcheques uit te besteden omdat de bestaande opdracht eind 2022 zou aflopen. Eind 2022 werd duidelijk dat er geen enkele uitgiftemaatschappij bereid was zich kandidaat te stellen, waardoor de uitgifte van de wijk-werkcheques in het gedrang kwam. Uiteindelijk werd Edenred, de huidige uitgiftemaatschappij, bereid gevonden om nog tot eind 2023 in te staan voor de uitgifte van de wijk-werkcheques, sinds 1 april 2023 wel alleen in digitale vorm.

Vanaf 17 december 2023 zal VDAB zelf instaan voor de uitgifte van de wijk-werkcheques. Op die manier wordt de continuïteit zowel ten aanzien van de gebruikers als de huidige en potentiële wijkwerkers en de organisatoren van wijk-werken verzekerd.

Wijzigingen

Het voorliggende ontwerp van decreet bevat enkele inhoudelijke wijzigingen aan het Wijk-werkendecreet om de transformatie mogelijk te maken. Ten eerste wordt in het decreet de term 'uitgiftemaatschappij' vervangen door 'verstrekker'.

Andere wijzigingen beogen dat de uitgifte van de wijk-werkcheques in al haar vormen en de uitvoeringsmodaliteiten die verband houden met de maatregel wijk-werkcheques via een besluit van de Vlaamse Regering kunnen worden geregeld.

Totstandkoming

Het ontwerp van decreet werd op 7 juli 2023 aan de Vlaamse Regering voorgelegd en voor de eerste keer principieel goedgekeurd als onderdeel van een ruimer ontwerp van decreet, met name het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding en het Wijk-werkendecreet van 7 juli 2017.

De wijziging van het Wijk-werkendecreet moet gebeuren voor 17 december 2023. Bovendien bevat de voorgestelde wijziging geen bepalingen die betrekking hebben op het gebruik en de verwerking van persoonsgegevens en is er dus geen advies vereist van de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens of van de Gegevensbeschermingsautoriteit. Daarom werd ervoor geopteerd om de wijziging van het Wijk-werkendecreet op te nemen in een apart ontwerp van decreet. Het voorliggende ontwerp van decreet werd dan ook als een op zichzelf staand ontwerp van decreet voor een tweede keer principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 31 augustus 2023.

Verder traject

Op 14 juli 2023 werd ook het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering al principieel goedgekeurd. In het ontwerp van besluit wordt net zoals in het ontwerp van decreet de term 'uitgiftemaatschappij' vervangen door het woord 'verstrekker'. De cheques zullen ook niet langer in papieren vorm maar uitsluitend elektronisch aangeboden worden.

Om de maatregel te optimaliseren, werden nog enkele andere wijzigingen doorgevoerd. Zo zal het niet langer mogelijk zijn om activiteiten voor eigen rekening, voor gebruikers met dezelfde verblijfplaats of voor familie tot de tweede graad te verrichten. Verder worden politiezones en hulpverleningszones als gebruikerscategorieën toegevoegd, vooral om de juridische onduidelijkheid die daarover bestaat op te heffen.

Na afloop van het parlementaire traject van het ontwerp van decreet zal het ontwerp-besluit voor advies aan de Raad van State worden voorgelegd.

2. Algemene bespreking

Thijs Verbeurgt geeft aan dat de Vooruitfractie geen groot voorstander was van de maatregel wijk-werken en dat het systeem in de praktijk ook niet heel erg goed blijkt te functioneren. Dat er geen enkele uitgiftemaatschappij kandideerde voor de nieuwe aanbesteding is daar een teken van. Er zijn ook gewoon weinig mensen die van wijk-werken gebruikmaken. Was het tegen die achtergrond dan niet beter geweest om het concept wijk-werken op zich te evalueren, in plaats van met een reparatiedecreet te komen? Is de minister tevreden met hoe de maatregel nu loopt? Was het niet beter om na te denken over andere systemen om mensen naar de arbeidsmarkt toe te leiden?

Minister *Jo Brouns* bevestigt dat wat nu voorligt alleen de bedoeling heeft de uitgifte van wijk-werkcheques administratief te kunnen voortzetten. Het stelsel op zich wordt nu grondig geëvalueerd. Die evaluatie maakt deel uit van het actuele debat over de toeleiding van uitkeringsgerechtigde werkzoekenden naar werk, waarbinnen wijk-werken slechts één instrument is. Op basis van de evaluatie zullen de minister en de raad van bestuur van VDAB bespreken wat de toekomst is van het stelsel.

Thijs Verbeurgt ziet het ontwerp van decreet eerder als een manier om de pijn te rekken. In 2022 heeft men Edenred al noodgedwongen moeten vragen om het contract met een jaar te verlengen. Een jaar later moet er een reparatiedecreet komen om de uitgifte van wijk-werkcheques veilig te stellen. Misschien had de minister dat jaar beter gebruikt om het systeem ten gronde te evalueren.

3. Artikelsgewijze bespreking en eindstemming

Artikel 1 tot en met 7 worden zonder verdere opmerkingen aangenomen met 6 stemmen bij 2 onthoudingen.

Het gehele ontwerp van decreet wordt aangenomen met 6 stemmen bij 2 onthoudingen.

Robrecht BOTHUYNE,
voorzitter

Allessia CLAES,
verslaggever